

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel. 02/289.76.11
Fax 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

VERSLAG

TE2007-01

over

*'de transmissienettarieven in het exploitatiejaar
2007'*

opgesteld met toepassing van artikel 11 van het koninklijk besluit van 4 april 2001 betreffende de algemene tariefstructuur en de basisprincipes en procedures inzake de tarieven en de boekhouding van de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit

20 maart 2008

INLEIDING

Het exploitatiejaar 2007 was het laatste jaar waarin de nettarieven voor het nationaal transmissienet op jaarbasis werden bepaald en verrekend; met ingang van 1 januari 2008 nemen de meerjarentarieven een aanvang

Hierbij legt de CREG haar jaarlijkse verslag voor met betrekking tot de transmissienettarieven die in 2007 van kracht waren. Zo voldoet de CREG aan de verplichting die bepaald is in artikel 11¹ van het koninklijk besluit van 4 april 2001².

Het Directiecomité van de CREG keurde deze tekst goed tijdens zijn vergadering van 20 maart 2008.

Het verslag bevat zes delen:

- (i) het reglementaire kader;
- (ii) het verloop van de tariefprocedure;
- (iii) de belangrijkste inhoudelijke opmerkingen van de CREG op het tariefvoorstel, met inbegrip van de door de CREG gewenste aanpassingen opdat dit voorstel zou voldoen aan de wettelijke bepalingen;
- (iv) de financiële impact van de voorgestelde tarieven op type netgebruikers;
- (v) een overzicht van de Belgische rechtspraak in 2007 met betrekking tot betwistingen over de transmissienettarieven;
- (vi) een kort besluit.

Het overzicht van de in 2007 gehanteerde transmissienettarieven en de vergelijking ervan met deze van 2006 zijn als bijlage toegevoegd.

---

¹ Artikel 11 luidt als volgt : « Uiterlijk op 31 maart van elk jaar legt de commissie aan de minister een verslag voor over de tarieven bedoeld in artikel 11 van de wet, die tijdens het voorbije exploitatiejaar toegepast zijn. De Minister maakt dit verslag over aan de federale en wetgevende Kamers, de gewestregeringen en het controlecomité. Hij ziet erop toe dat het verslag op passende wijze wordt bekendgemaakt. De commissie maakt dit verslag ook over aan de netbeheerder door een ter post aangetekend schrijven ».

² Koninklijk Besluit van 4 april 2001 betreffende de algemene tariefstructuur en de basisprincipes en procedures inzake de tarieven en de boekhouding van de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit (hierna : het Koninklijk Besluit van 4 april 2001).

I. HET REGLEMENTAIRE KADER

I.1. Het koninklijk besluit van 4 april 2001

1. Het koninklijk besluit van 4 april 2001 bleef van kracht in het exploitatiejaar 2007.
2. Hoofdstuk 3 van het koninklijk besluit van 4 april 2001 beschrijft de procedure voor de voorlegging en de goedkeuring van de tarieven.

I.2. De elektriciteitswet

3. In dit verslag heeft de CREG zich laten leiden door de wettelijke bepalingen, inzonderheid door het vroegere artikel 12 van de oude elektriciteitswet, dat aan de grondslag ligt van het koninklijk besluit van 4 april 2001.
4. Dat vroegere artikel 12, §1, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) bepaalt dat de netbeheerder elk jaar de tarieven voor de aansluiting op het transmissienet en het gebruik ervan, alsmede de tarieven voor de ondersteunende diensten die hij levert, aan de CREG ter goedkeuring dient voor te leggen.

In overeenstemming met artikel 12, §2, van de elektriciteitswet moeten bij de bepaling van de nettarieven de volgende richtsnoeren in acht genomen worden:

- “ 1° zij zijn niet-discriminerend en transparant;
- 2° zij worden bepaald in functie van de kosten en maken het de netbeheerder mogelijk om alle reële kosten te dekken die toerekenbaar zijn aan de taken bedoeld in artikel 8;
- 3° zij houden een billijke winstmarge in ter vergoeding van het kapitaal geïnvesteerd in het transmissienet om de optimale ontwikkeling ervan op lange termijn te waarborgen;
- 4° in de mate van het mogelijke beogen zij het gebruik van de capaciteit van het transmissienet te optimaliseren;

- 5° zij zijn op voldoende wijze opgesplitst, inzonderheid:
- a) in functie van de voorwaarden en gebruiksmodaliteiten van het transmissienet;
  - b) wat de ondersteunende diensten betreft;
  - c) wat de eventuele toeslagen voor openbare dienstverplichtingen in uitvoering van de artikelen 7 en 21, eerste lid, 3°, betreft;
  - d) wat enige bijdrage tot dekking van verloren kosten betreft, toegestaan in uitvoering van artikel 24, §§ 1 en 2, van richtlijn 96/92;
- 6° de tariefstructuren zijn uniform voor het gehele grondgebied, zonder opsplitsing volgens geografische zone.”

I.3. De richtlijnen van de CREG

5. De CREG heeft haar beleid met betrekking tot de aan de netbeheerders toe te kennen billijke winstmarge vastgelegd in richtlijnen³. Zo werd vermeden dat bij elke beoordeling telkens opnieuw een principiële gedragslijn zou moeten worden bepaald. Tegelijkertijd werd duidelijk tegemoetgekomen aan de vereisten van het eerste en van het derde richtsnoer uit artikel 12, §2, van de oude elektriciteitswet.

Deze richtlijnen zijn, ongeacht hun redactie, derhalve niet reglementair of dwingend van aard. Ze geven enkel aan hoe de CREG zich voorneemt de billijke winstmarge in te vullen in de gevallen waarin de betrokken transmissie- of distributienetbeheerder van elektriciteit geen andere invulling voorstelt. Dergelijke invulling zou dan meer aangepast moeten zijn aan zijn individuele kenmerken en situatie en zou tegelijk moeten beantwoorden aan het richtsnoer omtrent de billijke winstmarge.

Het is evident dat deze richtlijnen geen afbreuk kunnen doen aan de opdracht die de wetgever de CREG gegeven heeft om de voorgestelde tarieven elk jaar opnieuw aan een onderzoek te onderwerpen. De CREG moet deze tarieven dus jaarlijks op hun echte merites beoordelen, rekening houdend met de reële omstandigheden, zonder dat zij uiteraard mag vervallen in willekeur. Dit betekent dat de CREG bij de beoordeling van de concrete dossiers ervan moet kunnen afwijken en daartoe zelfs verplicht is indien deze dossiers dat vereisen.

---

³ Richtlijnen (B)030618-CDC-218 met betrekking tot de billijke winstmarge toepasselijk op de transmissie- en de distributienetbeheerders van elektriciteit actief op het Belgische grondgebied, 18 juni 2003.

Bij de bepaling van haar richtlijnen heeft de CREG de volgende elementen in overweging genomen:

- (i) de geldende wetgeving, vooral de artikelen 8 en 12 van de elektriciteitswet;
- (ii) de criteria vastgesteld door het “European Electricity Regulatory Forum”, de Europese Commissie en de internationale praktijken, daarbij rekening houdend met de specificiteit van de Belgische netten;
- (iii) de evaluatie en analyse van de bedrijfstak ‘transmissie van elektriciteit’ in de transmissienetbeheerder van elektriciteit, gemaakt in opdracht van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling en gecoördineerd door de CREG. Hieruit heeft de CREG in het bijzonder conclusies getrokken wat betreft de economische levensduur van de activa van netbeheerders en daaraan gerelateerd, de afschrijvingstermijnen en de restwaarden.

6. Voor de bepaling van de billijke winstmarge, die aan de netbeheerder wordt toegekend als vergoeding voor de kapitalen die hij in zijn net geïnvesteerd heeft, heeft de CREG in haar richtlijnen een eigen methodologie ontwikkeld.

Zo werd het begrip “asset base” of “Geïnvesteerde Kapitalen” (hierna: GIK) gedefinieerd op basis van methodes conform de internationaal gekende praktijken van de bevoegde buitenlandse overheden. Het betreft voornamelijk evaluatiemethodologieën gebaseerd op de “market value”, de “current cost accounting”, of de “depreciated replacement cost”.

De op deze “asset base” toe te passen rendementsvoeten worden berekend volgens een formule erkend op internationaal vlak door de bevoegde buitenlandse overheden. Op basis van het “Capital Asset Pricing Model” wordt de formule van de “weighted average cost of capital” of Gewogen gemiddelde Kapitaalkost (hierna: GGKK) vastgelegd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het rendement van het referentiejaar van de Belgische staatsobligaties (OLO) op 10 jaar, van de risicopremie van de BEL20-ondernemingen en van een wegingsfactor bèta, die conform is met ondernemingen van dezelfde aard en die zich in dezelfde omstandigheden bevinden.

Daarenboven wordt de recuperatie van de werkelijke kost van zijn vreemd vermogen aan de netbeheerder gewaarborgd (systeem van embedded financial costs)

Afhankelijk van de werkelijke financieringsstructuur (uitgedrukt door de factor D), wordt de GGKK berekend met de volgende formule:

- **D gelijk aan 33%** : $[33\% \times \text{GIK} \times (\text{risicovrije rente} + \text{risicopremie} \times \text{herberekende equity } \beta)] + \text{embedded financial costs}$;
- **D hoger dan 33%** : $[33\% \times \text{GIK} \times (\text{risicovrije rente} + \text{risicopremie} \times \text{herberekende equity } \beta)] + [(67\% - (1 - D)) \times \text{GIK} \times (1 - t) \times (\text{OLO} + 70 \text{ bp})] + \text{embedded financial costs}$;
- **D lager dan 33%** : $([33\% \times \text{GIK} \times (\text{risicovrije rente} + \text{risicopremie} \times \text{herberekende equity } \beta)] - [((1 - D) - 67\%) \times \text{GIK} \times (1 - t) \times (\text{OLO} + 70 \text{ bp})]) + \text{embedded financial costs}$.

Voor het exploitatiejaar 2007 werden de volgende waarden van deze parameters gehanteerd:

De risicovrije rente is het rekenkundig gemiddelde rendementspercentage van de in het voorafgaande jaar door de Belgische overheid uitgegeven OLO-obligaties (Obligation Linéaire Obligation) met een looptijd van 10 jaar en werd berekend op 3,4230%.

De risicopremie is de Marktrisicopremie van de Brusselse Effectenbeurs (afdeling Brussel van Euronext) en werd berekend op 2,54%.

De herberekende equity bèta-factor weegt het marktrisico en wordt berekend als de verhouding tussen de schommelingen over de voorbije zeven jaren in de aandelenkoers van de belangrijkste elektriciteitsproducent in België en de schommelingen van de BEL20-aandelenindex, dit alles aangepast aan de geregleerde 33/67 financieringsstructuur. Voor het exploitatiejaar 2006 werd deze factor bepaald op 1,0330.

De parameter 't' is de reële belastingvoet voor de Vennootschapsbelasting (in de regel 33,99%), met dien verstande dat de belastingbesparing uit de toepassing van de notionele intrestaftrek in vermindering wordt gebracht van de kosten die door de tarieven gedekt worden.

DE CREG kende zo een maximum netto vergoeding toe van 6,04682% voor het eigen vermogen. Voor het vreemd vermogen worden alle reële kosten terugbetaald.

7. De CREG beoordeelt de redelijkheid van deze kosten door ze onder meer:
- (i) te vergelijken met de overeenstemmende kosten van gelijkaardige ondernemingen;
  - (ii) te controleren op de naleving van het 'at arm's length'-principe;
  - (iii) af te wegen tegenover de duidelijk meetbare verkregen tegenprestaties van de leverancier van de betrokken goederen en diensten.

II. HET VERLOOP VAN DE TARIEF- PROCEDURE 2007

II.1. Overzicht van de procedure

8. De netbeheerder werkt zijn tariefvoorstel met budget uit en legt dit aan de CREG ter goedkeuring voor. De CREG beoordeelt de redelijkheid van de ingediende exploitatiekosten en het billijke karakter van de ingediende winstmarge. Dit gebeurt via een systematische controle die voorafgaat aan de goed- of afkeuring van de transmissietarieven.

9. Op 6 september 2006 heeft de CREG de waarden van de parameters voor de berekening van de billijke winstmarge voor 2007 aan Elia meegedeeld.

10. Elia had op 13 september 2006 de Minister geïnformeerd over de moeilijkheden om voldoende volumes aan ondersteunende diensten tegen een redelijke prijs aan te kopen. Met toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit van 11 oktober 2002⁴ vroeg de minister bevoegd voor energie op 22 september 2006 aan de CREG een verslag. Daarin moesten de elementen die aan de grondslag lagen van deze problemen opgenomen worden, evenals pistes of aanbevelingen om hieraan te verhelpen.

11. Op 29 september 2006, dit is binnen de wettelijke termijn, diende Elia System Operator N.V. (hierna: Elia) haar tariefvoorstel in voor de transmissie van elektriciteit, samen met haar budget voor het exploitatiejaar 2006.

12. Omdat de CREG vaststelde dat het ingediende dossier niet volledig was, vroeg zij op 11 oktober 2006 bijkomende inlichtingen aan de netbeheerder. In overeenstemming met artikel 8, §2, eerste lid van het koninklijk besluit van 4 april 2001 gebeurde dit per aangetekende brief en binnen de gestelde termijn.

De CREG ontving de schriftelijke antwoorden van Elia op 26 oktober 2006, dus andermaal binnen de in artikel 8, §2, van het koninklijk besluit van 4 april 2001 gestelde termijn.

---

⁴ Koninklijk Besluit van 11 oktober 2002 met betrekking tot de openbare dienstverplichtingen in de elektriciteitsmarkt.

13. In de vergadering van haar Directiecomité van 16 november 2006 bracht de CREG haar verslag⁵ uit over de problemen met betrekking tot de ondersteunende diensten. De CREG bezorgde dit verslag aan de Minister op 17 november 2006.

14. Nog steeds op 16 november 2006, dus binnen de in artikel 8, §3, van het koninklijk besluit van 4 april 2001 gestelde termijn van dertig kalenderdagen, besliste de CREG om het voorgestelde budget van de netbeheerder af te wijzen.

In dezelfde beslissing somde de CREG, conform de bepalingen van artikel 8, §3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 4 april 2001, de aanpassingen op die moesten gebeuren om het tariefvoorstel vooralsnog te kunnen goedkeuren.

15. In overeenstemming met artikel 27, derde lid, juncto artikel 8, §4, tweede lid, van het koninklijk besluit van 4 april 2001 heeft de CREG aan Elia de mogelijkheid geboden om gehoord te worden. De netbeheerder heeft geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

16. Op 7 december 2006 heeft Elia haar aangepaste tariefvoorstel met budget voor het exploitatiejaar 2007 bij de CREG ingediend. Dit gebeurde met respect van de modaliteiten bepaald in artikel 8, §4, eerste lid, van het koninklijk besluit van 4 april 2001.

17. Als gevolg van het verslag over de ondersteunende diensten hebben de diensten van de toenmalige minister bevoegd voor energie herhaaldelijk overlegd met de potentiële leveranciers, met Elia en met de CREG. Als gevolg hiervan kon de minister op 19 december 2007 schriftelijk vaststellen dat een consensus bereikt was over de nodige volumes en over de te hanteren eenheidsprijzen.

18. Na zorgvuldige beoordeling van het aangepaste tariefvoorstel van Elia heeft de CREG op 21 december 2006 beslist het aangepaste tariefvoorstel met budget af te wijzen en om voorlopige tarieven op te leggen. Deze voorlopige tarieven waren geldig voor een hernieuwbare periode van drie maanden met ingang vanaf 1 januari 2007.

---

⁵ CREG, Verslag (RA)061116-CDC-575 betreffende « *de elementen die ten grondslag liggen aan de onmogelijkheid om voor het exploitatiejaar 2007 te beschikken over de nodige ondersteunende diensten aan een redelijke prijs, en de pistes of aanbevelingen om hieraan te verhelpen* », 16 november 2006.

19. Op 8 maart 2007 ontving de CREG de brief van Elia van 7 maart 2007 waarin de netbeheerder het volgende stelde:

“Elia System Operator (“ Elia”) deelt u bij deze mee dat zij geen nieuw tariefvoorstel 2007 zal indienen voor het tweede trimester van dit jaar en dit in toepassing van de principes uit de wetgeving en uit de geldende regelgeving⁶”.

In overeenstemming met de bepalingen van artikel 9 van het koninklijk besluit van 4 april 2001 heeft de CREG daarom op 15 maart 2007⁷ beslist om de bestaande voorlopige tarieven te hernieuwen voor drie maanden met ingang per 1 april 2007.

20. Op 7 juni 2007 ontving de CREG de brief van Elia van dezelfde datum waarin de netbeheerder het volgende stelt:

“Elia System Operator (“ Elia”) deelt u bij deze mee dat zij geen nieuw tariefvoorstel 2007 zal indienen voor het derde trimester van dit jaar en dit in toepassing van de principes uit de wetgeving en uit de geldende regelgeving⁸”.

Daarom heeft de CREG in haar beslissing⁹ van 14 juni 2007 andermaal beslist om de vanaf 1 januari 2007 van kracht zijnde voorlopige tarieven andermaal voor een periode van 3 maand te hernieuwen.

---

⁶ Vrije vertaling van «*Par la présente, Elia System Operator («Elia ») vous notifie qu'elle n'introduirait pas de nouvelle proposition tarifaire 2007 pour le deuxième trimestre de cette année et ce en application des principes établis par la législation et de la réglementation en vigueur*».

⁷ CREG, Décision (B)070315-CDC-658E/01 relative au «*renouvellement des tarifs provisoires de la S.A. Elia System Operator pour la période allant du 1er avril 2007 au 30 juin 2007 inclus* », 15 maart 2007.

⁸ Vrije vertaling van «*Par la présente, Elia System Operator («Elia ») vous notifie qu'elle n'introduira pas de nouvelle proposition tarifaire 2007 pour le troisième trimestre de cette année et ce en application des principes établis par la législation et de la réglementation en vigueur*».

⁹ CREG, Décision (B)070614-CDC-658E/02 relative au «*renouvellement des tarifs provisoires de la S.A. Elia System Operator pour la période allant du 1er juillet 2007 au 30 septembre 2007 inclus* », 14 juni 2007.

21. Op 31 augustus 2007 ontving de CREG de brief van Elia van diezelfde datum waarin de netbeheerder het volgende schrijft:

“Elia System Operator (“ Elia”) deelt u bij deze mee dat zij geen nieuw tariefvoorstel 2007 zal indienen voor het derde trimester van dit jaar en dit in toepassing van de principes uit de wetgeving en uit de geldende regelgeving.

(...)

(...)

Anderzijds wenst Elia u te informeren over de toepassing gedurende het vierde trimester van 2007 van het aanpassingsmechanisme voor de parameters van de prijsbepaling van de onevenwichtstarieven. Dit gebeurt in overeenstemming met de procedure die Elia in haar aangepast tariefvoorstel voor 2007 indiende om zo tegemoet te komen aan de vraag van de CREG die opgenomen was in haar beslissing (B)061116-CDC-190/27 van 16 november 2007.

In toepassing van dit mechanisme en op basis van de opbrengsten en kosten die verband houden met het handhaven van het evenwicht op kwartierbasis, zijn de parameters die gebruikt werden voor de bepaling van deze onevenwichtsprijzen op kwartierbasis in bijlage opgenomen; deze informatie wordt u bezorgd in overeenstemming met punt 15 van de beslissing (B)061221-CDC-190/28 van de CREG van 21 december 2006. Nog steeds in overeenstemming met voornoemd punt, zullen deze parameters van toepassing zijn met ingang vanaf 1 oktober 2007¹⁰.

---

¹⁰ Vrije vertaling van «Par la présente, Elia System Operator (« Elia ») vous notifie qu'elle n'introduira pas de nouvelle proposition tarifaire pour le quatrième trimestre de l'année 2007, et ce en application des principes établis par la législation et la réglementation en vigueur.

(...)

(...)

D'autre part, Elia souhaite vous informer de l'application, pour le quatrième trimestre 2007, du mécanisme d'adaptation des paramètres utilisés pour la détermination des prix pour compensation des déséquilibres, conformément à la procédure proposée par Elia dans sa proposition tarifaire 2007 adaptée pour répondre à la demande de la CREG dans sa décision (B)061116-CDC-190/27 du 16 novembre 2007.

En application de ce mécanisme, et sur base des produits et des charges relatifs au mécanisme de compensation des déséquilibres quart-horaires pour la période du 01/01/07 au 30/06/07, les paramètres utilisés pour la détermination des prix de déséquilibres quart-horaires sont repris en annexe et communiquées à la CREG pour son information, conformément au point 15 de la décision de la CREG (B) 061221-CDC-190/28 du 21 décembre 2006. Conformément au point de la décision précitée, ils seront d'application à partir du 1er octobre 2007».

22. Omdat de oorspronkelijke beslissing van de CREG inderdaad de bepalingen bevatte waarnaar Elia had verwezen, besliste¹¹ de CREG op 13 september 2007 om:

- (i) enerzijds de parameters van het tarief voor het herstellen en handhaven van het evenwicht op kwartierbasis aan te passen zoals door Elia voorgesteld was;
- (ii) anderzijds de bestaande voorlopige tarieven andermaal te hernieuwen en dit voor een periode van drie maanden te rekenen vanaf 1 oktober 2007.

23. Zowel de CREG als netbeheerder Elia voldeden in 2007 aan de geldende publicatieverplichtingen: de tariefbeslissingen werden via het Belgisch Staatsblad en via de respectieve websites bekend gemaakt.

Het voorliggende verslag en de verspreiding ervan maken eveneens deel uit van de verplichtingen van de CREG op het gebied van bekendmaking.

24. De CREG is dan ook van oordeel dat, voor wat het exploitatiejaar 2007 betreft, zowel zijzelf als de netbeheerder de voorgeschreven wettelijke procedures correct hebben toegepast.

II.2. De eigen procedurele beleidslijnen van de CREG

25. De CREG hecht belang aan de billijke behandeling van de netbeheerder en diens voorstellen. Daarom waakte zij er ook in 2007 over dat de mogelijkheden op het vlak van communicatie, betrokkenheid en inspraak van de netbeheerder maximaal uitgeput werden: zo respecteerde de CREG het gebruik van overleg, van geschreven en elektronische communicatie ingeval van wederzijdse vragen om verduidelijking en van een hoorzitting. De regulator vermeldde daarenboven stelselmatig de mogelijkheden tot beroep tegen zijn beslissingen.

---

¹¹ CREG, Décision (B)070913-CDC-658E/05 relative au « *renouvellement des tarifs provisoires de la S.A. Elia System Operator pour la période du 1er octobre 2007 au 31 décembre 2007 inclus* », 13 september 2007

De CREG is ervan overtuigd dat zij ook voor het exploitatiejaar 2007 een passend gebruik heeft gemaakt van de voornoemde instrumenten en op die wijze de rechten van de netbeheerder op een correcte wijze heeft geëerbiedigd.

II.3. Het controleprogramma van de CREG

26. Voor de beoordeling van de redelijkheid van het ingediende tariefvoorstel maakte de CREG ook in 2007 gebruik van een controleprogramma.

Het was toegespitst op de volgende kernpunten:

- (i) de evolutie van de kosten en opbrengsten van 2003 tot en met 2007;
- (ii) de evolutie van de tarieven in dezelfde periode;
- (iii) de waarde van de geïnvesteerde kapitalen, de investeringen en de desinvesteringen;
- (iv) de toe te kennen billijke winstmarge;
- (v) de kosten van de ondersteunende diensten, de compensatie van de netverliezen en het behoud van het evenwicht;
- (vi) het voorgestelde balancing tarief;
- (vii) de vergoedingen voor het gebruik van infrastructuur van derden;
- (viii) de aankoop van diverse goederen en diensten;
- (ix) de personeelskosten, de sociale lasten en de pensioenkosten;
- (x) de provisies en de waardeverminderingen;
- (xi) de financiële lasten;
- (xii) de diverse opbrengsten;
- (xiii) de in aanmerking genomen volumes;
- (xiv) de voorgestelde toeslagen;
- (xiv) diverse opmerkingen.

II.4. Door de CREG gevraagde aanpassingen aan het tariefvoorstel 2007 met budget

27. Hier gaat de CREG in op de punten waarvoor zij in haar beslissing van 16 november 2006 aan de netbeheerder gevraagd heeft zijn oorspronkelijke tariefvoorstel 2007 aan te passen. Daarbij wordt telkens verwezen naar de betreffende aandachtspunten uit het controleprogramma dat in randnummer 26 werd behandeld.

Met het oog op het vrijwaren van de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens, moet in dit verslag één en ander eerder in algemene termen geformuleerd worden.

28. Omdat het door de netbeheerder ingediende oorspronkelijke tariefvoorstel met budget duidelijk onvoldoende beantwoordde aan de kernpunten (iii), (iv), (v), (vi), (xii) en (xiv) van haar controleprogramma, heeft de CREG 11 concrete voorwaarden opgesomd waaraan een aangepast tariefvoorstel moest voldoen om alsnog de goedkeuring van de CREG te verkrijgen.

29. In zijn op 7 december 2006 ingediende aangepaste tariefvoorstel met budget, verminderde de netbeheerder het bedrag aan exploitatiekosten en verhoogde hij het bedrag aan diverse opbrengsten. Volgens dat voorstel zou het totale bedrag dat door de tarieven zou moeten gedekt worden verlaagd worden.

30. Hoewel de netbeheerder zes van de gestelde voorwaarden had vervuld, besliste de CREG dit aangepaste tariefvoorstel te verwerpen. Voor de CREG schoot Elia nog steeds onaanvaardbaar tekort op vijf essentiële punten. Op deze vijf punten wordt nu ingegaan.

Zoals al het geval was in de vroegere tarief- en bonus/malusprocedures had Elia voor de berekening van de billijke winstmarge een andere formule toegepast dan deze uit de richtlijnen van de CREG. Voor de berekening van haar financiële structuur bleef de netbeheerder van oordeel dat de verhouding tussen Eigen Vermogen en GIK moet gehanteerd worden in plaats van deze tussen Eigen Vermogen en (geprojecteerd) balanstotaal.

Deze berekeningswijze maakte al het voorwerp uit van meerdere door Elia ingestelde beroepsprocedures bij de Raad van State. De CREG heeft zich daarom in haar

weigeringsbeslissing beperkt tot het aantonen van de coherentie van haar handelen met het verleden en van de nauwe band met het in regulatoire middelen unieke principe van de gewaarborgde 'embedded debt'. In deel 3 van dit verslag zal blijken dat het Hof van Beroep de door Elia aangehaalde middelen van beroep tegen dit element niet heeft aanvaard en de stelling van de CREG heeft aanvaard.

Net als bij de tariefvorming voor de exploitatiejaren 2004, 2005 en 2006 stelde de CREG in de loop van de procedure eveneens een aantal elementen vast die volgens haar mogelijk kaderden in een door een monopolist toegepaste vorm van prijsdiscriminatie. Het betrof de ingediende offerteprijzen van de ondersteunende diensten 'primaire reserve', 'secundaire reserve', 'tertiaire reserve' en 'black start'. De CREG had in haar verslag aan de minister van 16 november 2006 een onredelijk hoog prijsniveau vastgesteld. Omdat Elia bij het indienen van haar aangepaste tariefvoorstel nog niet over in die zin aangepaste offertes van leveranciers beschikte, had de netbeheerder hierin geen substantiële wijzigingen opgenomen. Pas op 19 december 2007 kon met de leveranciers tot een aanvaardbaar akkoord gekomen worden. Omdat Elia begrijpelijkerwijze de overeengekomen bedragen niet had kunnen opnemen, kon de CREG niet anders dan de ingediende bedragen weigeren.

31. Tegen de beslissing betreffende de voorlopige tarieven, diende de netbeheerder op 19 januari 2007 een verzoek tot nietigverklaring in bij het Hof van beroep te Brussel. Elia diende eveneens dergelijk beroep in tegen de hernieuwingsbeslissingen van 15 maart en 14 juni 2007.

In het hiernavolgende deel van dit verslag behandelt de CREG het gevolg dat aan deze beroepsprocedures werd gegeven.

32. Of de toepassing van de geldende tarieven in 2007 al dan niet geleid heeft tot een bonus of een malus in de zin van artikel 24 van het koninklijk besluit van 4 april 2001, is op het ogenblik van de opmaak van voorliggend verslag nog niet bekend.

III. DE FINANCIËLE IMPACT VAN DE TARIEVEN 2007 OP DE NETGEBRUIKERS

33. Om een vergelijking mogelijk te maken tussen de opeenvolgende prijsniveaus wordt hierna een berekening gesimuleerd van de jaarlijkse transmissiekosten voor bepaalde klantentypes. Daarbij wordt gebruik gemaakt van standaard klantenprofielen die volgens de netbeheerder representatief zijn voor de afnemers op het transmissienet. De klantenprofielen variëren onder meer in functie van de jaarlijkse energieafname, het piekvermogen en de gebruiksduur van de afname.

Om de vergelijkbaarheid te verbeteren, bevatten de kosten noch bedragen voor heffingen, noch voor toeslagen.

Tabel 1: beschrijving van de gehanteerde afnemersprofielen

Typeklant	Spanningsniveau	Vermogenspiek	Energie verbruik (GWh)	Gebruiksduur (h)
1	380/220/150 kV	75	420	5600
2	Transf 70/36/30 kV	25	145	5800
3	70/36/30 kV	2,5	13,5	5400

34. De totale jaarkosten (exclusief bedragen voor heffingen, toeslagen en Belasting over de Toegevoegde Waarde), uitgedrukt in Euro evolueerden zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: evolutie van de door de afnemer van het transmissienet te betalen jaarkost

Periode	Klanttype 1 (EUR/jaar)	Klanttype 2 (EUR/jaar)	Klanttype 3 (EUR/jaar)
Het jaar 2001 op basis van de indicatieve tarieven van CPTÉ	3.064.600	1.425.850	191.635
Het jaar 2002 (voor 9 maanden aan de indicatieve barema's CPTÉ en 3 maanden op basis van het oorspronkelijke tariefvoorstel Elia 2003)	2.909.272	1.337.762	177.975
Het jaar 2003 (3 maanden aan het oorspronkelijk Elia tariefvoorstel en 9 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	2.332.492	999.018	129.763
Het jaar 2004 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	2.090.928	915.234	121.253

Het jaar 2005 (12 maanden aan opgelegde voorlopige tarieven)	1.778.840	798.427	109.266
Het jaar 2006 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	1.442.994	664.793	95.097
Het jaar 2007 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	1.269.744	601257	83.542

35. De relatieve daling van de jaarkost ten aanzien van het exploitatiejaar 2006 is als volgt:

Tabel 3: relatieve evolutie van de door de afnemer van het transmissienet te betalen jaarkost (2006 = 100%)

Periode	Klanttype	Klanttype	Klanttype
	1 %	2 %	3 %
Het jaar 2007 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	-12,01%	-9,53%	-12,15%

36. De procentuele daling ten overstaan van het referentiejaar 2001 is opgenomen in tabel 4.

Tabel 4: relatieve evolutie van de door de afnemer van het transmissienet te betalen jaarkost (2001 = 100%)

Periode	Klanttype	Klanttype	Klanttype
	1 %	2 %	3 %
Het jaar 2001 op basis van de indicatieve tarieven van CPTÉ	100,00	100,00	100,00
Het jaar 2002 (voor 9 maanden aan de indicatieve barema's CPTÉ en 3 maanden op basis van het oorspronkelijke tariefvoorstel Elia 2003)	94,93	93,82	92,87
Het jaar 2003 (3 maanden aan het oorspronkelijk Elia tariefvoorstel en 9 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	76,11	70,06	67,71
Het jaar 2004 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	68,23	64,19	63,27

Het jaar 2005 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	58,04	56,00	57,02
Het jaar 2006 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	54,67	50,46	54,14
Het jaar 2007 (12 maanden aan door de CREG opgelegde voorlopige tarieven)	47,23	45,65	47,57

37. De transmissienettarieven toegepast tijdens het jaar 2007 hadden voor de netgebruikers dus duidelijk een positieve impact. De jaarkost daalde verder tot minder dan de helft van de referentieperiode vóór regulering.

IV. OVERZICHT VAN DE BELGISCHE RECHTSPRAAK IN 2007 MET BETREKKING TOT BETWISTINGEN OVER DE TRANSMISSIENETTARIEVEN

38. Twee beroepsprocedures vonden hun beslag in de loop van het jaar 2007:

- (i) het beroep dat Elia op 7 december 2006 had ingediend tegen de beslissing van de CREG van 31 oktober 2006 met betrekking tot de vastgestelde bonus uit de tarieven 2005;
- (ii) het beroep dat Elia op 19 januari 2007 had ingediend tegen de beslissing van de CREG van 21 december 2006 met betrekking tot de tarieven voor het exploitatiejaar 2007.

Gezien een aantal elementen van beide procedures dezelfde waren, heeft het Hof van Beroep van Brussel op 14 september 2007 een gezamenlijk arrest met de nummers 2006/AR/3321 en 2007/AR/187 gevelde: de betwiste beslissingen van de CREG werden vernietigd en het Hof van Beroep heeft geoordeeld dat het aan de CREG toekwam om opnieuw te beslissen over het voorwerp van elk beroep.

Er bestaat ook een duidelijk tariefgebonden verband tussen beide beslissingen: het saldo dat in de bonus/malus beslissing over 2005 wordt vastgesteld, moet immers opgenomen worden in de tariefbeslissing met betrekking tot het jaar 2007.

39. De beroepsgronden voor beide beslissingen bestonden uit:

- (i) 3 specifieke elementen die enkel betrekking hadden op een individuele akte;
- (ii) 1 specifiek element met een invloed op beide akten;
- (iii) 1 gemeenschappelijk en 2 specifieke elementen die betrekking hadden op fundamentele beleidsopties van de CREG;
- (iv) 1 gemeenschappelijk en 1 specifiek element die betrekking hadden op andere beleidslijnen van de CREG bij de beoordeling van het redelijke karakter van kosten.

De CREG gaat in de volgende randnummers in op deze vier soorten van beroepsgronden.

40. Het Hof van Beroep te Brussel achtte de 3 specifieke elementen gegrond die betrekking hadden op een individuele akte. Het betreft:

- (i) de herbetiteling door de CREG van een door Elia aangegane lening;
- (ii) de gevolgen van deze herbetiteling op de toegekende billijke winstmarge;
- (iii) het tarifaire overschot op basis van de CREG beslissing over Bonus/malus 2005 dat - zoals voorgeschreven - wordt opgenomen in het tariefvoorstel 2007.

41. Het specifieke element van Elia met betrekking tot beide akten achtte het Hof ongegrond.

42. Het Hof verwierp het beroep tegen de drie fundamentele beleidsopties van de CREG. Zo bevestigde het Hof van Beroep twee fundamentele opties uit de eigen richtlijnen van de CREG en tevens de bevoegdheid van de CREG om onredelijke kosten te verwerpen. Het betrof:

- (i) de definitie van het Nominaal bedrijfskapitaal;
- (ii) de berekeningswijze van de zogenaamde D-factor;
- (iii) de bevoegdheid van de CREG om ook ex post onredelijke kosten te verwerpen.

43. Het Hof achtte het beroep gegrond dat Elia had ingediend tegen de verwerping van de helft van de sponsoringkosten enerzijds en tegen de verwerping van de opname in de tariefbasis van de voorziene kosten voor bodemsanering anderzijds.

De CREG had bij een aantal distributienetbeheerders misbruiken vastgesteld inzake sponsoring en had haar gedragslijn hiervoor inderdaad ook bij de transmissienetbeheerders toegepast. Het Hof oordeelde dat de CREG haar beslissing onvoldoende had gemotiveerd.

Wat de kosten voor bodemsanering betreft, had de CREG er steeds op gewezen dat kosten die hoger lagen dan de provisie gevormd bij de oprichting van Elia niet ten laste van de tarieven mochten gelegd worden. De initiële aandeelhouders hadden volgens de CREG op

dit punt immers duidelijk onvoldoende meegewerkt bij de raming van dit risico tijdens de studie over de waardering van het in Elia in te brengen transmissienet.

Het Hof achtte het risico op de vervuiling reëel en achtte de kost van de provisievorming zelf niet onredelijk. De beoordeling diende te gebeuren op het ogenblik van de werkelijke realisatie van dergelijke kosten. Het Hof achtte het wel normaal dat Elia deze kosten zou trachten te verhalen op haar oprichters die de betreffende risicoterreinen hadden ingebracht. In dat geval zou Elia het gerecupereerde bedrag van de provisie terugnemen en zou deze terugname eveneens via de tarieven verrekend worden naar de netgebruikers.

44. Na diepgaande studie van het arrest heeft de CREG beslist het vonnis te aanvaarden en geen cassatieverzoek in te dienen.

Ondanks de vernietiging van haar beslissingen, ziet de CREG in het arrest toch twee duidelijke pluspunten: enerzijds bevestigt het arrest duidelijk haar richtlijnen en anderzijds onderschrijft het Hof haar tarifaire bevoegdheden op gebied van transmissienettarieven.

De CREG heeft begin 2008 de nodige formele beslissingen genomen opdat de financiële gevolgen van dit arrest nog in het boekjaar 2007 opgenomen zouden worden in de exploitatiekosten van Elia. Het was niet noodzakelijk de tarieven toegepast in 2007 aan te passen.

V. VASTSTELLINGEN EN BESLUITEN

45. Op procedureel gebied stelt de CREG, voor wat betreft de tarieven tijdens het exploitatiejaar 2007, vast dat:

- (i) de procedures, zowel deze door de wetgever bepaald, als deze door de regulator zelf ontwikkeld, door de netbeheerder en door de CREG op een correcte wijze zijn gevolgd;
- (ii) er einde 2007 een einde kwam aan de jaarlijkse tariefprocedures voor de transmissie van elektriciteit: met de publicatie van het koninklijk besluit van 8 juni 2007 over de meerjarentarieven startte de procedure voor de meerjarentarieven voor de regulatoire periode 2008-2011.

46. Op inhoudelijk vlak stelt de CREG vast dat:

- (i) de transmissienettarieven gereguleerd door de CREG ook in 2007 een voorlopig (telkens drie maanden geldig) en door de CREG opgelegd karakter hadden. De netbeheerder kon zich ook gedurende dat jaar onvoldoende verzoenen met alle vragen tot aanpassing (zie het beroep van Elia bij het Hof van beroep te Brussel tegen de basistariefbeslissing voor het exploitatiejaar 2007);

Anderzijds diende diezelfde netbeheerder geen nieuwe elementen in die de CREG zouden kunnen toelaten haar standpunt in de betreffende beslissing aan te passen;

- (ii) haar volgehouden inspanningen bij de regulering van de transmissieactiviteit verder vruchten afgeworpen hebben: de blijvende kritische beoordeling door de CREG van het redelijke karakter van de kosten en het billijke karakter van de vergoeding van het geïnvesteerd kapitaal hebben ook in 2007 geleid tot een beduidende kostenverlaging.

Tabellen 3 en 4 (randnummers 35 en 36) tonen een verdere verlaging van de tarieflasten (exclusief heffingen, toeslagen en BTW) voor de betreffende afnemers tot een niveau dat ruim 50% lager ligt dan dat van het jaar 2001.

47. De aandacht van de CREG voor dit proces van kostenbeheersing en efficiëntieverbetering is blijvend.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Guido Camps
Directeur

François Possemiers
Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE: DE TRANSMISSIENETTARIEVEN IN 2007

48. De CREG legde met ingang van 1 januari 2007 voorlopige transmissienettarieven op. Gezien de drie opeenvolgende hernieuwingen waren deze de facto gedurende het volledige exploitatiejaar 2007 van kracht. De enige uitzondering is het tarief voor balancing dat vanaf 1 oktober 2007 in beperkte mate werd aangepast.

Deze bijlage bevat een overzicht van de transmissienettarieven die in het exploitatiejaar 2007 werden toegepast. Daarbij wordt telkens de vergelijking gemaakt met het tariefniveau van het exploitatiejaar 2006.

1. De tarieven die van kracht waren tijdens het exploitatiejaar 2007

1.1. Tarieven voor het gebruik van het net

(i) Tarieven voor onderschreven en bijkomend vermogen

49. Deze tarieven dekken de eigenlijke capaciteits- en infrastructuurkosten van het transmissienet voor elektriciteit. De 'onderschrijving' van een gedeelte van deze capaciteit houdt een reserveringskost in. Deze reserveringskost is bijgevolg gebaseerd op de capaciteitskosten van het vermogen (kW) en niet op de globaal vervoerde energie (kWh).

Tabel 1 bevat het overzicht van het tarief voor het onderschreven vermogen op jaar- en maandbasis. Dat tarief voor onderschreven vermogen wordt met 30% verminderd voor afnames gedekt door lokale productie. Deze voordeelformule geldt evenwel enkel voor jaaronderschrijvingen.

Tabel 1: Tarief voor het onderschreven vermogen op jaar- en maandbasis (EUR/kW/periode)

Tarief voor onderschreven vermogen op jaar- en maandbasis (in EUR/kW/periode)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV			
Jaar	12,7956	11,0003	-14,03%
Maand			
Winter-Piekuren	0,7633	0,6753	-11,53%
Winter-Daluren	0,4629	0,4100	-11,43%
Winter-Weekend	0,3019	0,2582	-14,47%
Zomer-Piekuren	0,6028	0,5295	-12,16%
Zomer-Daluren	0,4070	0,3563	-12,46%
Zomer-Weekend	0,2675	0,2362	-11,70%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV			
Jaar	18,9030	16,4532	-12,96%
Maand			
Winter-Piekuren	1,1447	1,0280	-10,19%
Winter-Daluren	0,6830	0,6137	-10,15%
Winter-Weekend	0,4416	0,3830	-13,27%
Zomer-Piekuren	0,8877	0,7909	-10,90%
Zomer-Daluren	0,5927	0,5261	-11,24%
Zomer-Weekend	0,3894	0,3486	-10,48%
In de netten 70/36/30 kV			
Jaar	28,1540	24,7516	-12,08%
Maand			
Winter-Piekuren	1,7223	1,5671	-9,01%
Winter-Daluren	1,0220	0,9304	-8,96%
Winter-Weekend	0,6524	0,5731	-12,16%
Zomer-Piekuren	1,3072	1,1795	-9,77%
Zomer-Daluren	0,8680	0,7802	-10,12%
Zomer-Weekend	0,5689	0,5157	-9,35%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS			
Jaar	31,1823	27,2788	-12,52%
Maand			
Winter-Piekuren	1,9097	1,7327	-9,27%
Winter-Daluren	1,1337	1,0292	-9,22%
Winter-Weekend	0,7234	0,6337	-12,40%
Zomer-Piekuren	1,4411	1,2966	-10,03%
Zomer-Daluren	0,9555	0,8564	-10,37%
Zomer-Weekend	0,6277	0,5673	-9,62%

Tabel 1bis geeft een overzicht van het tarief voor bijkomend vermogen op jaarbasis dat van toepassing is voor de rechtstreeks op het transmissienet aangesloten eindgebruikers.

De jaarpiek wordt maandelijks bepaald voor een lopend jaar (maand M tot en met maand M-11). Voor het bijkomend vermogen dat Elia maandelijks ex-post vaststelt, zijn de prijzen gelijk aan 115% van de prijs voor het onderschreven vermogen volgens de maandelijkse formule tijdens de overeenkomstige periode.

Tabel 1bis: Tarief voor bijkomend vermogen op jaarbasis (EUR/kW/jaar)

Tarief voor bijkomend vermogen op jaarbasis (in EUR/kW/jaar)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV	2,2240	1,7860	-19,69%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	2,9516	2,5704	-12,92%
In de netten 70/36/30 kV	4,6808	4,0272	-13,96%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	n.v.t.	n.v.t.	

(ii) Tarief voor systeembeheer

Tabel 2: Tarief voor systeembeheer (EUR/MWh)

Tarief voor het systeembeheer (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/ 2006 %
In de netten 380/220/150 kV	0,3735	0,3339	-10,60%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,5342	0,4775	-10,61%
In de netten 70/36/30 kV	0,8210	0,7365	-10,29%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,8902	0,7979	-10,37%

1.2. Tarieven voor ondersteunende diensten

50. De tabellen 3 t.e.m. 6 geven een overzicht van de evolutie van de tarieven voor de ondersteunende diensten.

- (i) Tarief voor de primaire frequentieregeling, voor de secundaire regeling van het evenwicht binnen de Belgische regelzone en voor de black-start dienst

Tabel 3: de tarieven voor de primaire frequentieregeling, voor de secundaire regeling van het evenwicht binnen de Belgische regelzone en voor de black-start dienst (EUR/MWh)

Tarief voor de primaire frequentieregeling, voor de secundaire regeling van het evenwicht binnen de Belgische regelingszone en voor de blackstart dienst (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/ 2006 %
In de netten 380/220/150 kV	1,0316	0,9482	-8,08%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	1,0316	0,9482	-8,08%
In de netten 70/36/30 kV	1,0316	0,9482	-8,08%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	1,0316	0,9482	-8,08%

- (ii) Tarief voor de regeling van de spanning en voor de reactieve energie

Tabel 4: de tarieven voor de regeling van de spanning en voor de reactieve energie (EUR/MWh)

Tarief voor de regeling van de spanning en het reactief vermogen (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/ 2006 %
In de netten 380/220/150 kV	0,2034	0,1895	-6,83%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,2034	0,1895	-6,83%
In de netten 70/36/30 kV	0,2034	0,1895	-6,83%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,2246	0,2233	-0,58%

(iii) Tarief voor het opheffen van congesties

Tabel 5: de tarieven voor congestiebeheer (EUR/MWh)

Tarief voor het opheffen van congesties (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/ 2006 %
In de netten 380/220/150 kV	0,0532	0,0468	-12,03%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0662	0,0582	-12,08%
In de netten 70/36/30 kV	0,0662	0,0582	-12,08%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,0662	0,0582	-12,08%

(iv) Tarief voor de compensatie van verliezen aan actieve energie

Tabel 6: de tarieven voor compensatie netverliezen (EUR/MWh)

Tarief voor compensatie van actieve netverliezen (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/ 2006 %
Winter			
Piekuren			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,1122	0,1357	20,94%
In de netten 70/36/30 kV	0,5415	0,6009	10,97%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,5612	0,6431	14,59%
Daluren			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0460	0,0533	15,87%
In de netten 70/36/30 kV	0,2304	0,2463	6,90%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,2385	0,2626	10,10%
Week-end			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0373	0,0448	20,11%
In de netten 70/36/30 kV	0,1929	0,2149	11,40%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,1971	0,2246	13,95%
Zomer			
Piekuren			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,1078	0,1236	14,66%
In de netten 70/36/30 kV	0,5273	0,5561	5,46%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,5561	0,6060	8,97%
Daluren			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0433	0,0471	8,78%
In de netten 70/36/30 kV	0,2120	0,2132	0,57%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,2274	0,2362	3,87%
Week-end			
In de netten 380/220/150 kV	0,0000	0,0000	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0349	0,0384	10,03%
In de netten 70/36/30 kV	0,1738	0,1765	1,55%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,1861	0,1948	4,67%

1.3. Tarieven voor belastingen, heffingen, toeslagen en bijdragen

51. De tabellen 7 t.e.m. 11 geven een overzicht van de evolutie van de belastingen, heffingen, toeslagen en bijdragen.

- (i) De toeslag voor de financiering van de maatregelen ter promotie van het rationeel energiegebruik geldt enkel voor de afname in het Vlaamse Gewest.

Tabel 7 : Toeslag voor de financiering van de maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (EUR/MWh)

Toeslag Rationeel energiegebruik Vlaams Gewest (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV	n.v.t.	n.v.t.	
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0246	0,0725	194,72%
In de netten 70/36/30 kV	0,0246	0,0725	194,72%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,0246	0,0725	194,72%

- (ii) Volgende toeslag voor het gebruik van het openbaar domein is enkel van toepassing op de afname in het Vlaamse Gewest en is van kracht vanaf 1 januari 2004. Ook in 2007 kon deze toeslag op nul worden gehouden.

Tabel 8: De toeslag voor het gebruik van het openbaar domein (Vlaamse Gewest) (EUR/MWh)

Toeslag Gebruik openbaar domein Vlaams Gewest (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV	n.v.t.	n.v.t.	
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,0000	0,0000	
In de netten 70/36/30 kV	0,0000	0,0000	
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,0000	0,0000	

(iii) Federale bijdrage ter compensatie van de inkomstendering van de gemeenten (Vlaams Gewest)

De federale bijdrage ter compensatie van de inkomstendering van de gemeenten als gevolg van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt is van toepassing op de afname van de distributienetten en netten voor lokaal transport. Deze maatregel geldt enkel in het Vlaamse Gewest en dit vanaf 1 juni 2005.

Tabel 9: Federale bijdrage ter compensatie van de inkomstendering van de gemeenten als gevolg van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt (EUR/MWh)

Federale bijdrage inkomstendering gemeenten Vlaams Gewest (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV	n.v.t.	n.v.t.	
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	4,9100	4,9100	0,00%
In de netten 70/36/30 kV	4,9100	4,9100	0,00%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	4,9100	4,9100	0,00%

(iv) Volgende toeslag voor het gebruik van het openbaar domein is enkel van toepassing op de afname in het Waalse Gewest en is van kracht vanaf 1 januari 2004.

Tabel 10: Toeslag voor het gebruik van het openbaar domein (Waalse Gewest) (EUR/MWh)

Toeslag Gebruik openbaar domein Waals Gewest (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2006	Opgelegde tarieven Elia 2007	Evolutie 2007/2006 %
In de netten 380/220/150 kV	n.v.t.	n.v.t.	
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	0,2485	0,2342	-5,75%
In de netten 70/36/30 kV	0,2485	0,2342	-5,75%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	0,2485	0,2342	-5,75%

- (v) De toeslag tot dekking van de retributie voor het wegenisrecht is enkel van toepassing op de afname in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest en is van kracht vanaf 1 juli 2004.

Tabel 11: Toeslag ter dekking van de retributie voor het wegenisrecht (Brussels Hoofdstedelijke Gewest) (EUR/MWh)

Toeslag retributie wegenisrecht Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in EUR/MWh)	Opgelegde tarieven Elia 2005	Opgelegde tarieven Elia 2006	Evolutie 2006/ 2005 %
In de netten 380/220/150 kV	2,7298	2,7605	1,12%
Aan de uitgang van de transformaties naar de netten 70/36/30 kV	2,7298	2,7605	1,12%
In de netten 70/36/30 kV	2,7298	2,7605	1,12%
Aan de uitgang van de transformaties naar MS	n.v.t.	n.v.t.	